

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการช่วยเหลือภาคธุรกิจฝ่าวิกฤต COVID-19 โดย

กลุ่มคลังศาสตร์ความสามารถในการแข่งขัน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการช่วยเหลือภาคธุรกิจฝ่าวิกฤต COVID-19 เป็นผลลัพธ์ของการวิจัยในโครงการการเปลี่ยนแปลงของภาคอุตสาหกรรมหลังวิกฤต COVID-19 โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ภายใต้แผนงาน Economic and Social Monitor เพื่อการจัดทำรายงานสถานการณ์และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม โดยข้อเสนอเหล่านี้เป็นการสกัดมาจากบทวิเคราะห์ 4 ส่วนที่แต่ละส่วนนำเสนอเป็น Policy Brief 4 ฉบับอันประกอบไปด้วย

- 1 ผลกระทบจาก COVID-19 ต่อภาคการผลิตไทย: นัยต่อความเพียงพอและเหมาะสมของมาตรการรัฐ โดย ศศ.ดร. จุฑาทิพย์ จงวนิชย์, ศรสวรรค์ ใสละม้าย และปริญญา มิ่งสกุล (Policy Brief 1)
- 2 มาตรการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจในวิกฤต COVID-19 ของไทยเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค โดย ศศ.ดร. จุฑาทิพย์ จงวนิชย์, ปริญญา มิ่งสกุล และศรสวรรค์ ใสละม้าย (Policy Brief 2)
- 3 การปรับตัวผู้ประกอบการท่ามกลาง COVID-19 : บทวิเคราะห์ข้อมูล Survey โดย ศศ.ดร. อาชนัน เกาะไพฑูริย์ อ. เพ็ชรธรรินทร์ วงศ์เจริญ และ นายภวินทร์ เตเวียนันท์ (Policy Brief 3)
- 4 วิกฤต COVID-19 และกลุ่มเปราะบางในภาคธุรกิจ โดย ศศ.ดร. อาชนัน เกาะไพฑูริย์ และ อ. ภาณุพงษ์ ศรีอุดมขจร (Policy Brief 4)

ตรรกะของความช่วยเหลือ

- ◆ พื้นฐานของเศรษฐกิจไทยที่เป็นเศรษฐกิจเปิดและได้รับอานิสงส์จากการส่งออกทั้งสินค้าและบริการที่มาขัดเซกการชะลอตัวของ การบริโภคและการลงทุนภายในประเทศ ดังนั้นเศรษฐกิจไทยจึงได้รับผลกระทบจาก COVID-19 มากและรุนแรงกว่าประเทศเพื่อนบ้านในหลายประเทศ (Policy Brief 1)
- ◆ ความช่วยเหลือของรัฐบาลไทยที่ผ่านมามีข้อจำกัด และยังมีพื้นที่ที่สามารถทำเพิ่มขึ้นได้ มิเช่นนั้นปัญหาเศรษฐกิจ
- ◆ ผลกระทบทางเศรษฐกิจของ COVID-19 คือ รายได้หดหายไม่ทันตั้งตัว และทำให้ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการทำธุรกิจจำนวนมากอาจไม่สามารถไปต่อได้ กลุ่มผู้ประกอบการเหล่านี้เกี่ยวข้องกับการจ้างงานถึง 4 ล้านคน และเป็นแหล่งที่มาของรายได้ภาษีนิติบุคคลกว่า 3.5 แสนล้านบาท (Policy Brief 4)
- ◆ ในสภาวะที่ผิดปกติจาก COVID-19 บทบาทของภาครัฐในการเข้าช่วยเหลือเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ระบบเศรษฐกิจกลับมาทำงานเป็นปกติ แต่การช่วยเหลือทุกรูปแบบต้องมีขอบเขตเวลาที่ชัดเจน

หลักการสำคัญในการออกแบบมาตรการช่วยเหลือของรัฐ

- ✔ ต้องดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและเกิดประสิทธิภาพ
- ✔ ต้องชัดเจนในเรื่องจุดยืนของนโยบาย กล่าวคือ อะไรที่จะช่วย อะไรที่จะไม่ช่วย ระยะเวลาที่จะให้ความช่วยเหลือ
- ✔ ต้องปรับมาตรการช่วยเหลือตามขนาดของผลกระทบ (ได้รับผลกระทบมากได้รับความช่วยเหลือมาก)
- ✔ มาตรการต้องไม่ไปจุ่มผู้ประกอบการที่ไร้สามารถอยู่เดิม
- ✔ มาตรการต้องมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน (Time Bound)

1 ขยายกรอบระยะเวลาของมาตรการที่มีการดำเนินการมาก่อนหน้า

มาตรการ	กำหนดเดิม	ข้อเสนอ
ลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่ายจากร้อยละ 3 เหลือร้อยละ 1.5	30 กันยายน พ.ศ. 2563	สิ้นสุด ธันวาคม พ.ศ. 2563
ลดหย่อนการส่งเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม	มีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2563	สิ้นสุด ธันวาคม พ.ศ. 2563
หักรายจ่ายค่าจ้างได้ 3 เท่ากรณีไม่ปลดคนงาน	สิ้นสุด กรกฎาคม พ.ศ. 2563	สิ้นสุด ธันวาคม พ.ศ. 2563

หมายเหตุ: กรณีที่ธุรกิจได้รับผลกระทบรุนแรงจาก COVID-19 ควรได้รับความช่วยเหลือจากมาตรการข้างต้นเพิ่มเติมอีก 6 เดือน โดยธุรกิจที่ได้รับผลกระทบรุนแรงฯ หมายถึงธุรกิจที่มีดัชนีการผลิตสินค้าและบริการในช่วงเดือนมีนาคม และเมษายน 2563 ตีลบมากกว่าร้อยละ 50 (Policy Brief 1)

2 เร่งรัดและติดตามประสิทธิภาพของมาตรการที่มีอยู่เดิม

โดยเฉพาะ มาตรการเร่งคืนภาษีต่าง ๆ ที่ชำระมาแล้วล่วงหน้าให้ผู้ประกอบการ เช่น ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีมูลค่าเพิ่ม เงินค้ำประกัน การนำเข้าวัตถุดิบต่าง ๆ เป็นต้น (Policy Brief 3)

3 อนุญาตให้ผู้ประกอบการในภาคธุรกิจที่รับผลกระทบจากวิกฤต COVID-19 นำยอดขาดทุนที่เกิดขึ้นระหว่าง ปี พ.ศ. 2563-2564 มาหักฐานเงินได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2565-2566¹**4 ให้แรงจูงใจในการจ้างงานแก่ผู้ประกอบการผ่านการให้เงินกู้ช่วยเหลือตามศักยภาพการจ้าง**

คุณลักษณะสำคัญของโครงการเงินกู้ประกอบด้วย

- ⇒ ควรปรับเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยใน 2 ปีแรก และปีถัดไปร้อยละ 1 หลังจากนั้นอิงอัตราดอกเบี้ยตลาดปกติ
- ⇒ ภาครัฐควรเข้าค้ำประกันสินเชื่อกรณีหนี้เสียในสัดส่วนที่สูงกว่าร้อยละ 80 ในกรณีทั่วไป และร้อยละ 90 สำหรับกิจการที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 อย่างรุนแรง เพื่อลดปัญหาการขอหลักทรัพย์ค้ำประกัน
- ⇒ ผู้ประกอบการมีผลการดำเนินงานที่ดีวัดจากประวัติการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลมาอย่างต่อเนื่องในช่วงปี พ.ศ. 2559-2561

5 กระตุ้นให้สถาบันการเงินเร่งปรับโครงสร้างหนี้ของภาคธุรกิจที่มีผลการดำเนินงานที่ดี

โดยให้ความสำคัญกับการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ การปรับดอกเบี้ย พร้อมพัฒนาระบบติดตามผลการดำเนินการเพื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์การลดสัดส่วนการส่งเงินสมทบกองทุนฟื้นฟูสถาบันการเงินในรอบต่อไป

6 ปรับปรุงเงื่อนไขของมาตรการ Soft Loan เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของมาตรการฯ โดยประเด็นที่ควรปรับปรุง

- ประกอบด้วย
- * ปรับแก้เงื่อนไขผู้มีสิทธิรับเงินกู้ต้องจากไม่เกิน 500 ล้านบาทเป็น 1,000 ล้านบาท (Policy Brief 4)
  - * ควรขยายระยะเวลาสินเชื่อเป็น 3 ปี
  - * เพิ่มระดับการเข้าประกันเงินกู้จากภาครัฐอย่างน้อยร้อยละ 85

7 พิจารณาทบทวนโครงการภายใต้ พรก. เงินกู้ 4 แสนล้านบาท โดยเพิ่มสัดส่วนเงินไปช่วยประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพทางด้านดิจิทัล และเทคโนโลยี**8 ภาครัฐจำเป็นต้องติดตามผลกระทบต่อค่าเงินบาทจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนระยะสั้นในโลก เพื่อไม่บั่นทอนความสามารถในการส่งออกของไทย (Policy Brief 1)**

¹ภาคธุรกิจที่รับผลกระทบจากวิกฤต COVID-19 หมายถึงภาคธุรกิจที่มีดัชนีการผลิตสินค้าและบริการในช่วงเดือนเมษายนและพฤษภาคม 2563 ตีลบ (Policy Brief 1)

²ที่ผ่านมาโครงการที่คล้ายคลึงกัน คือ โครงการความร่วมมือระหว่างสำนักงานประกันสังคม ธนาคาร UOB และ EXIM ที่ให้วงเงินกู้แก่กิจการวงเงินโครงการรวม 10,000 ล้านบาท แต่มีการคิดอัตราดอกเบี้ยอยู่ที่ร้อยละ 3-5 (คงที่ 3 ปี)